

Sygnatura akt: V GC 1066/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 28 kwietnia 2021 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w V Wydziale Gospodarczym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Magdalena Berczyńska – Bruś

Protokolant: Magdalena Grzesiak

po rozpoznaniu w dniu 28 kwietnia 2021 r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa K. J.

przeciwko K. K.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego K. K. na rzecz powódki K. J. kwotę 7 151,88 zł (siedem tysięcy sto pięćdziesiąt jeden 88/100 złotych)

z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od kwot:

- 6 042,83 zł od dnia 02 kwietnia 2019r do dnia zapłaty;

- 599,20 zł od dnia 02 kwietnia 2019r do dnia zapłaty;

oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty

- 164,89 zł od dnia 15 listopada 2019r do dnia zapłaty,

2. umarza postępowanie co do kwoty 4000 zł (cztery tysiące złotych),

3. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

4. zasądza od pozwanego na rzecz powódki kwotę 129,47 zł (sto dwadzieścia dziewięć 47/100 złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

sędzia Magdalena Berczyńska-Bruś

Sygn. akt V GC 1066/20

UZASADNIENIE

Powódka K. J. prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą Hurtownia (...) w Ż. pozwem z dnia 15 listopada 2019r. wniosła o zasądzenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym od pozwanego K. K. prowadzącego Gospodarstwo (...) kwoty 15.717,73 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 10.042,88 zł od dnia 2 kwietnia 2019r. do dnia zapłaty i od kwoty 5.156 zł od dnia 2 kwietnia 2019r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazała, że na podstawie zawartej umowy sprzedaży wydała pozwanemu towar, za który wystawiła na jego rzecz faktury VAT oznaczone nr (...) i FS (...). Pismem z dnia 24 kwietnia 2019r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty należnej jej kwoty. Pozwany dokonał wpłat na poczet zaległych należności. Wpłaty dokonywane były w dniu 23 maja 2019r. w wysokości 3.000 zł, w dniu 5 czerwca 2019r. w wysokości 2.000 zł oraz w dniu 10 września 2019r. w wysokości 1.565,80 zł. Częściowo wpłaty zaliczono na poczet faktury FS (...). Ponadto powódka domaga się zapłaty dwukrotnie kwoty 172,48 zł stanowiącej równowartość kwoty 40 euro tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania wierzytelności wynikających z obydwu faktur, zgodnie z art. 10 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych.

Do pozwu załączono fakturę VAT (...) na kwotę 5.165 zł i fakturę VAT (...) na kwotę 14.498,30 zł, dowody wpłat i wezwanie do zapłaty.

Sprawę skierowano do rozpoznania w postępowaniu upominawczym i w dniu 17 lutego 2020r. Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w Kaliszu wydała nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, sygn. akt V GNc 6232/19 zgodnie ze sprostowanym żądaniem pozwu.

Nakaz zapłaty stracił moc w wyniku wniesienia przez pozwanego w ustawowym terminie sprzeciwu od nakazu zapłaty. Sprzeciw został wniesiony co do całości nakazu. Pozwany podniósł, że skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego jest przedwczesne albowiem strony prowadzą negocjacje i powód udzielił pozwanemu dalszego terminu do uregulowania zobowiązania. Pozwany na skutek trudnej sytuacji rynkowej nie zdołał uregulować swojego zadłużenia wobec powoda w ustalonym terminie. Powód i pozwany jeszcze przed nadejściem terminu zapłaty rozpoczęli rozmowy na temat ustalenia innego terminu zapłaty. Zgodnie z wiedzą pozwanego powód prolongował termin płatności do końca lipca 2020r. (pod warunkiem dokonywania dalszych spłat zadłużenia, co pozwany uczynił w miesiącu maju 2020r. na kwotę 4.000 zł, który to termin jeszcze nie nadszedł, co powoduje przedwczesność roszczenia powoda i nieuzasadnione wystąpienie przez niego na drogę postępowania sądowego. Na dowód twierdzeń sprzeciwu, pozwany wniósł o dopuszczenie dowodu z zeznań stron.

W odpowiedzi na sprzeciw pełnomocnik powódki zaprzeczyła twierdzeniom pozwanego podniesionym w sprzeciwie od nakazu zapłaty dotyczącym zmiany terminu zapłaty oraz prolongowania terminu płatności przez powódkę do końca lipca 2020r. Jednocześnie cofnęła pozew w zakresie kwoty 4.000 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia w tym zakresie. W konsekwencji powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego kwoty 6.042,88 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 2.04.2019r. do dnia zapłaty, 5.165 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia 2.04.2019r. do dnia zapłaty, 164,89 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15.11.2019r. do dnia zapłaty, kwoty 344,96 zł i kwoty 455,62 zł oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazała, że pozwany dokonał w dniu 8 maja 2020r. i w dniu 22 maja 2020r. dwóch wpłat po 2.000 zł na poczet faktury FS (...). Dochodzona kwota 164,89 zł stanowi skapitalizowane odsetki od wpłat dokonanych przed dniem wniesienia pozwu, 344,96 zł to dwie rekompensaty stanowiące równowartość 40 euro każda i 455,62 zł skapitalizowane odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych od wpłat w dniu 8 maja 2020r. i 22 maja 2020r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka prowadzi działalność gospodarczą polegającą na prowadzeniu hurtowni artykułów do produkcji rolno - ogrodniczej. T. W. przedstawiciel handlowy ustalił wobec pozwanego warunki handlowe polegające na ustaleniu ilości potrzebnych pozwanemu nasion, ceny sprzedaży za opakowanie oraz warunków płatności. Gdy pozwany pojawił się w hurtowni, T. W. przedstawił pracownicy powódki P. W. jego zamówienie, które zrealizowała wydając mu nasiona. Z tego tytułu wystawiła dwie faktury, które dała pozwanemu do podpisu. Pozwany nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń co do ilości wydanego towaru ani co do jego jakości, czy też ceny. Termin płatności ustalono na 31 marca 2019r., a faktury wystawiono 3 stycznia 2019r. Pozwany nie zgłaszał żadnych wniosków o zmianę terminu płatności. Później zawarł dwie transakcje gotówkowe na zakup kostki z wełny mineralnej do produkcji ogórków.

Dowód: zeznania świadka P. W. (00:09:33 – 00:21:07 minuta

rozprawy z dnia 28.04.2021.)

Pozwany dokonywał zakupów u powódki od 2017r. Były to zakupy sporadyczne, gotówkowe. Kupował artykuły do produkcji rolno - ogrodniczej. Przedstawiciel firmy produkującej nasiona ogórków ustalił z pozwanym, jakie nasiona powinien zakupić. Powódka jest dystrybutorem tych nasion. Przedstawiciel handlowy producenta poinformował pracownika powódki T. W., jakie nasiona i w jakiej ilości będzie kupował pozwany. Wcześniej pozwany kupował worki do ogórków, nawozy. Wszystkie te transakcje były gotówkowe. T. W. ustalał z pozwanym termin płatności. Aby sprzedać nasiona pozwanemu, powódka musiała kupić je od producenta. Cena za nasiona była wcześniej znana pozwanemu. Zaakceptował ją. Nie zgłaszał żadnych reklamacji co do jakości produktu. Pracownicy powódki nawiązali kontakt z pozwanym, prosząc o uregulowanie należności. Obiecywał zapłacić, jednak później kontakt był utrudniony. T. W. nie ustalał z pozwanym, że będzie przesunięty termin płatności.

Dowód: zeznania świadka T. W. (00:21:07 - 00:33:57

minuta rozprawy z dnia 28.04.2021.)

W dniu 3 stycznia P. W. wystawiła w imieniu powódki fakturę VAT (...) z tytułu sprzedaży pozwanemu nasion ogórka za kwotę 5.165 zł, płatną w terminie 87 dni, do dnia 31 marca 2019r. Odbiór faktury został potwierdzony podpisem pozwanego.

Dowód: faktura VAT (...) z 3.01.2019r. (k. 10 - 11 akt)

W dniu 3 stycznia P. W. wystawiła w imieniu powódki fakturę VAT (...) z tytułu sprzedaży pozwanemu nasion ogórka za kwotę 14.498,30 zł, płatną w terminie 87 dni, do dnia 31 marca 2019r. Odbiór faktury został potwierdzony podpisem pozwanego.

Dowód: faktura VAT (...) z 3.01.2019r. (k. 12 - 13 akt)

Powódka nie miała osobistego kontaktu z pozwanym. O zawartej z nim umowie dowiedziała się, gdy minął termin płatności. Nie było ustaleń, co do zmiany terminu płatności. Pracownicy powódki nie mają uprawnień do samodzielnego przedłużania terminu płatności. Wpłaty klienta, które określają fakturę są zaliczane na tę fakturę. Gdy są jakieś wpłaty, co do których nie ma wskazania, jakiej faktury dotyczą, zaliczenie tych wpłat na fakturę jest uzgadniane z powódką.

Dowód: zeznania powódki (00:35:18 - 00:41:38 minuta rozprawy z

dnia 28.04.2021.)

W dniu 24 kwietnia 2019r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty łącznej 22.270,74 zł wynikającej z trzech faktur VAT FS (...), (...) i FS (...), które nie były zapłacone nawet w części oraz kwot po 40 euro do każdej faktury z tytułu kosztów odzyskiwania wierzytelności na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Pozwany potwierdził odbiór wezwania do zapłaty w dniu 23 maja 2018r. własnoręcznym podpisem.

Dowód: wezwanie do zapłaty z 24.04.2019r. (k. 17 akt)

W dniu 23 maja 2019r. pozwany dokonał wpłaty 3.000 zł na poczet faktur FS (...) (1.900,80) i FS 2/RUS/01/2019r. (1.099,20)

Dowód: dowód wpłaty KP z 23.05.2019r. (k. 14 akt)

W dniu 5 czerwca 2019r. pozwany dokonał wpłaty 2.000 zł na poczet załączonej do pozwu faktury FS (...).

Dowód: Dowód wpłaty KP (...) z 5.06.2019r. (k. 15 akt)

W dniu 10 września 2019r. pozwany dokonał przelewu kwoty 1.565,80 zł tytułem częściowej zapłaty za fakturę FS (...).

Dowód: wydruk z systemu bankowości elektronicznej Banku (...)

(...) S.A. z 8.11.2019r. (k. 16 akt)

Pracownicy powódki telefonicznie lub w drodze sms wielokrotnie wzywali pozwanego do zapłaty należności wynikających z faktur.

Dowód: historia windykacji - (...), sms- y (k. 65 - 66 akt)

W dniu 8 maja 2020r. pozwany dokonał wpłaty kwoty 2.000 zł tytułem częściowej zapłaty za fakturę FS (...).

Dowód: Dowód wpłaty z 8.05.2020r. (k. 63 akt)

W dniu 22 maja 2020r. pozwany dokonał ponownie wpłaty kwoty 2.000 zł na poczet faktury FS (...).

Dowód: Dowód wpłaty KP (...) z 22.05.2020r. (k. 64

akt)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych wyżej dokumentów, zeznań świadków P. W. i T. W. oraz zeznań powódki.

Sąd na podstawie art. 302 § 1 k.p.c. ograniczył dowód z zeznań stron do przesłuchania powódki albowiem pozwany nie stawiał się na rozprawę prawidłowo wezwany do osobistego stawiennictwa pod rygorem pominięcia dowodu z jego zeznań.

Sąd zważył co następuje:

Strony łączyła umowa sprzedaży przez którą sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę (art. 535 kodeksu cywilnego).

Postępowanie dowodowe potwierdziło zawarcie i wykonanie umowy, na podstawie której powódka wystawiła przedmiotowe faktury. Powódka spełniła obowiązki wynikające z umowy sprzedaży. Pozwany towar odebrał. Obowiązkiem pozwanego była więc zapłata za niego ceny. Pozwany nie dochował terminów płatności wynikających z faktur VAT na podstawie których dokonał zakupu.

Przed wytoczeniem powództwa zapłacił na poczet faktury VAT (...) opiewającej na kwotę 5.165 zł kwoty 1.099,20 zł w dniu 23 maja 2019r., 2.000 zł w dniu 5 czerwca 2019r. i 1.565,80 zł w dniu 10 września 2019r. Łącznie pozwany na poczet tej faktury wpłacił przed wniesieniem pozwu 4.665 zł. Pozostała więc do zapłaty kwota 500 zł roszczenia głównego. Powódka miała jednak prawo w pierwszej kolejności zaliczyć dokonane przez pozwanego wpłaty na odsetki, które wyniosły 99,20 zł. Stąd do zapłaty z tej faktury pozostała kwota 599,20 zł roszczenia głównego i od tej kwoty należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wymagalności faktury.

Powódka nie miała prawa dokonywać zaliczenia dokonywanych wpłat na poczet innych faktur, niż te, które wskazał pozwany i domagać się ponownie jak w pozwie i piśmie procesowym z dnia 8 lutego 2012r. zasądzenia całej kwoty 5.165 zł z faktury VAT (...). Wobec okoliczności, że na poczet tej faktury pozwany wpłacił łącznie 4.665 zł, żądanie zasądzenia tej kwoty podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.451 § 1 kodeksu cywilnego dłużnik mający względem tego samego wierzyciela kilka długów tego samego rodzaju może przy spełnieniu świadczenia wskazać, który dług chce zaspokoić. Jednakże to, co przypada na poczet danego długu, wierzyciel może przede wszystkim zaliczyć na związane z tym długiem zaległe należności uboczne oraz na zalegające świadczenia główne.

Decyzja dotycząca zarachowania świadczenia należy do dłużnika. Może on wskazać, które zobowiązanie wykonuje. Wierzyciel nie ma prawa się temu wskazaniu sprzeciwić, natomiast jest uprawniony do zaliczenia świadczenia, wbrew woli dłużnika, na pokrycie w pierwszej kolejności całości lub części wymagalnych należności ubocznych oraz świadczeń zaległych. To uprawnienie wierzyciela znajduje zastosowanie także wówczas, gdy dłużnik ma wobec niego tylko jeden dług, złożony z należności głównej i odsetek.

Z tytułu faktury VAT (...) na kwotę 14.498,30 zł powód domagał się zasądzenia kwoty 10.042,88 zł, jakkolwiek nie przedstawiono dowodów wpłat dokonanych na poczet tej faktury. Po wytoczeniu powództwa pozwany wpłacił na jej poczet w dniu 8 maja 2020r. kwotę 2.000 zł i w dniu 22 maja 2020r. kwotę 2000 zł. Pełnomocnik powódki w piśmie procesowym z dnia 8 lutego 2021r. cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 4.000 zł zapłaconej przez pozwanego po wytoczeniu powództwa. Cofnięcie pozwu nastąpiło ze skutkiem prawnym i w tym zakresie Sąd na podstawie art. 355 kodeksu postępowania cywilnego umorzył postępowanie.

Co do kwot niezapłaconych roszczeń głównych powództwo podlegało uwzględnieniu.

Uwzględnieniu podlegało żądanie powoda zasądzenia odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wymagalności faktur.

Zgodnie bowiem z art. 7 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (tj. z dnia 10 maja 2016r. Dz.U. z 2016r. poz.684) w transakcjach handlowych – z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny – wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione następujące warunki:

- wierzyciel spełnił swoje świadczenie,
- wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.

Przesłanką naliczania odsetek ustawowych za opóźnienie jest popadnięcie dłużnika w stan opóźnienia. Przepis ten reguluje zasady naliczania odsetek za opóźnienie w stosunku do zobowiązań wynikających z transakcji handlowych, w których termin zapłaty oznaczono w umowie. Podstawy do naliczania odsetek za opóźnienie należy doszukiwać się w treści art. 481 §1 k.c., zgodnie z którym jeżeli bowiem dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Uprawnienie powoda do domagania się od pozwanego dwukrotnie kwoty 344,96 zł, stanowiącej równowartość kwoty 40 euro jako kosztów windykacji należności wynikającej z faktur objętych przedmiotem sprawy, wynika z art. 10 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 2013r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz.U. z 28.03.2013r. poz. 203 ze zm.). Ustawa ta wprowadza dwa rodzaje kosztów windykacji jakich może żądać od dłużnika wierzyciel niezależnie od wysokości niezapłaconej wierzytelności. Pierwsze są kosztami zryczałtowanymi i wynoszą równowartość 40 euro, gdy wartość roszczenia nie przekracza 5.000 zł, przeliczonych na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne (art. 10 ust. 1 ustawy). Równowartość 40 euro należy się wierzycielowi za każdym razem kiedy dłużnik przekroczy termin zapłaty ustalony w umowie bądź na fakturze, niezależnie od rzeczywiście poniesionych kosztów.

Ponadto w piśmie procesowym z dnia 8 lutego 2021r. pełnomocnik powoda wniosła o zasądzenie kwoty 455,62 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od wpłat w dniu 8 maja 2020r. i 22 maja 2020 r. Żądanie to, jako nie objęte pozwem należy rozumieć jako niedopuszczalną zmianę powództwa w postępowaniu uproszczonym (art. 505⁴ § 1 k.p.c.).

Orzeczenie o kosztach postępowania wydano na podstawie art. 100 zd.1 k.p.c., zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone, stosunkowo je rozdzielając.

Sąd uwzględnił powództwo w 45,50%. Na koszty postępowania złożyły się opłata sądowa w kwocie 1000 zł i wynagrodzenia pełnomocników stron ustalone w kwotach po 3.600 zł w oparciu o § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r. poz. 1800 ze zm.) wraz z opłatami skarbowymi od pełnomocnictw. Łącznie koszty postępowania wyniosły 8.234 zł, co oznacza, że powód powinien ponieść 54,50 % kosztów, czyli kwotę 4.587,53 zł, a poniósł koszty w kwocie 4.617 zł (opłata sądowa od pozwu i wynagrodzenie pełnomocnika). Różnicę tych kwot pozwany winien zwrócić powodowi.

sędzia Magdalena Berczyńska-Bruś